



www.oljan.fo

Jan Müller

22 - 03 - 2012

Skattalætti í Bretlandi kann gagna oljuleiting í Føroyum

Avgerðin hjá bretsku stjórnini at lækka skattin á nýggjum oljuvirksemi vestan fyri Hetland fyri at fáa oljufeløg at økja um bæði leiting og framleiðslu í hesum seinasta ótroytta oljulandslutinum í Bretlandi, eiga at ljóða sum góður musikkur í oyrunum á føroyskum oljumyndugleikum. Tí tess fleiri brunnar verða boraðir og keldur útbygdar í okkara nærumhvørvi tess størri týðning kann tað fáa fyri eina møguliga føroyska oljuframtíð. Skattalætti Tað var í fjør, at bretska stjórnin gjørdi av at fremja kolveltandi skattahækkingar á oljuvirksemi á bretska landgrunninum úr 50% uppí 62%. Hetta stig fall ikki í góða jørð hjá oljufeløgnum, sum hóttu við at steðga framtíðar íløgum í bretska oljuídnaðinum. Tað skuldi eisini vísa seg, at avgerðin hjá bretska skattamálaráðharranum fekk oljufeløg at endurskoða sínar íløguaætlanir í Bretlandi. Úrsltið varð, at íløgurnar í leiting og útbygging lækkaðu við 34% í fjør í mun til 2010 og hava ongantíð verið so lágar síðani 2003.

Oljuframleiðslan í Bretlandi minkaði í 2011 við helium 18%, nakað sum áhugafelagið hjá oljuídnaðinum Oil & Gas UK hevur gjørt myndugleikarnar varugar við. Felagið sigst at eiga ein týðandi leiklut í avgerðini hjá stjórnini at lækka skattin aftur. Nú hevur so George Osborne skattamálaráðharri gjørt av at lata oljufeløgnum, sum vilja gera íløgur í leiting og framleiðslu á djúpum vatni tvs. í økinum vestan fyri Hetland og tað vil aftur siga, í økinum, sum liggur næst føroyska markinum, skattalætta fyri at fáa oljufeløgini at brúka fleiri pengar uppá at leita eftir olju og gassi og byggja út keldur har. Hetta skriva bretskir og skotskir miðlar. Talan er um ein skattalætta uppá 30 milliardir krónur, um oljufeløgini økja sítt leitivirksemi og byggja út longu funnar olju- og gasskeldur á djúpum vatni vestan fyri Hetland. Fleiri av stóru feløgnum so sum BP, Total og Chevron hava umhugsað fyribils at útseta at bora nýggjar brunnar og útbyggja funnar oljukeldur. Bretska stjórnin sær økið

vestan fyri Hetland sum staðið, har stóru oljufeløgini - og harvið eisini Bretland - kunnu fáa mest burtur úr sínum íløgum, tí her er eru gjørd fleiri stór fund og móguleiki er fyri at gera uppáftur fleiri. Risastóru oljukeldurnar, Cambo og Rosebank, ið liggja fáar kilometrar frá føroyska markinum standa m.a. fyri at skula byggjast út. Skattalættin fer uttan iva at seta gongd á tær útbyggingar og harvið fáa vit samtíðis eina útbygging av tí so týðandi undirstøðukervinum langt til havs heilt upp at føroyska markinum! Týdning fyri Føroyar Fyri oljuleiting við Føroyar kunnu skattatiltøkini hjá bretsku stjórnini eisini fáa týdning. Søgan sigur okkum, at sohvørt oljuleiting og síðani útbyggingar vestan fyri Hetland hava tikið seg fram longur og longur vestureftir móti Føroyum, so hefur tað eisini verið ein av katalysatorunum hjá oljufeløgnum at geva føroyska landgrunninum ans. Hetta sóu vit allargest miðskeiðis í 90-unum, tá stór fund og útbyggingar við markið Foinaven og Schiehallion - fingi altjóða oljufeløg sum m.a. BP, Shell og Phillips at vísa føroyska landgrunninum stóran ans. Vit sóu eisini, tá onnur úbjóðing varð í Føroyum um sama mundið sum nýggj stór fund vórðu gjørd við markið Cambo og Rosebank - at oljufeløg søktu um leitiroyvi her sum ein avleiðing av fundunum hinumegin markið. Og tað vit nú fara at uppliva er, at stóru oljufeløgini fara at bora meira og útbyggja meira við markið og harvið enn einaferð skapa áhuga fyri, hvat kann goyma seg føroysku megin markið. So enn einaferð kunnu vit staðfesta, at nýggj oljuleiting og nýggj fund hinumegin markið kunnu seta gongd á aftur leitingina her hjá okkum. Skattakøn í altjóða oljuvinnuni siga, at Bretland við hesum skattalættanum í størri mun er farið at eftirlíkna norskari oljuskattaskipan, har tú fær endurgoldið útreiðslurnar fyri leiting og útbygging. Niðurtøka av pallum Skattalættin fer so eisini at koma bretska ídnaði til góða, tí tað at taka av gomlu oljupallarnar og útbúnað (decommissioning) fer ikki at vera skattað eins nógv sum í dag. Roknað verður við at ídnaðurin skal til at taka niður allar komandi 30 árin fyri meira enn 500 milliardir krónur. Hetlendingar eru longu farnir at gera íløgur í niðurtøku av oljupallum, móguliga eisini nakað, sum kundi verið umhugað í Føroyum, nú vit hava drúgvur royndir við bæði maskinverkstøðum og skipasmíð. Bretska skattamálaráðharrin George Osborne vil við sínum skattalætta hava ferð á leiting og útbygging, nú oljuprísurin er so høgur sum 124 dollarar fyri tunnuna. Og hann sær økið vestan fyri Hetland sum framtíðar gullnámið hjá Oljubretlandi. Mett verður at 17% av øllum oljugoymslum í Bretlandi finnast vestan fyri Hetland. Faroe Petroleum partabræv hækkar Tíðindini um skattalættan fingi alt fyri eitt ávirkan á fíggingarmarknaðunum. Eitt oljufelag sum Faroe Petroleum, sum hefur nógv leitiroyvi vestan fyri Hetland kundi síggja síni partabrøv vaks við heilum 7%. Enn eitt oljufelag, sum er virkið her og í Føroyum, Valiant, kundi staðfesta, at partabrævið vaks við 2%. Tíðindini um skattalætta fyri oljuvirksemi á djúpum vatni fellur tó ikki í góða jørð hjá umhvørvisfelagsskapum sum Greepeace, ið vilja steðga leiting og framleiðslu á djúpum vatni eitt nú vestan fyri Hetland. Hetta serliga tí umhvørvisfólkini halda, at tað fer at vera sera torført at rudda upp eftir eina dálkivanlukku í hesum verðurbarða umhvørvinum. Mynd Boriskip sum Stena Carron, ið eru

bygd til at bora a djupum vatni a Atlantsmotinum, kunnu rokna vio nogv tierri uppgávum í økinum millum Hetland og føroyska markið, nú bretska stjórnin hevur lækkað skattin fyri leitivirksemi og útbygging í hesum økinum serliga.